

ORDIN Nr. 374 din 3 septembrie 2004

pentru aprobarea Planului de acțiune privind conservarea cetaceelor din apele românești ale Mării Negre

EMITENT: MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRIII APELOR

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 849 din 16 septembrie 2004

În conformitate cu prevederile [art. IV](#) din Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, la care România a aderat prin Legea nr. 13/1998,

în conformitate cu prevederile [art. II](#) din Acordul privind conservarea cetaceelor din Marea Neagră, Marea Mediterană și din zona contiguă a Atlanticului, ratificat prin Legea nr. 91/2000*),

în temeiul [art. 5](#) alin. (8) din Hotărârea Guvernului nr. 408/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor,

ministrul mediului și gospodăririi apelor emite următorul ordin:

ART. 1

Se aprobă Planul de acțiune privind conservarea cetaceelor din apele românești ale Mării Negre, denumit în continuare Planul de acțiune, și autoritățile cu responsabilități în aplicarea acestuia, conform [anexelor nr. 1 și 2](#).

ART. 2

[Anexele nr. 1 și 2](#) fac parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 3

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

-----
*) În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 849/2004 numărul acestui act normativ era indicat, în mod eronat, ca fiind 90/2000.

Ministrul mediului și gospodăririi apelor,
Speranța Maria Ianculescu

ANEXA 1

PLANUL DE ACȚIUNE

privind conservarea cetaceelor din apele românești ale Mării Negre

Obiective generale

- Gestionarea activităților umane pentru a diminua impactul negativ asupra cetaceelor
- Protecția și managementul corespunzător al habitatelor cetaceelor, incluzând zonele de reproducere, creștere, hrănire și iernare, precum și căile de migrație
- Îmbunătățirea cunoștințelor științifice prin cercetare, monitoring și schimb de informații
- Furnizarea în timp util a unui răspuns la situațiile de urgență
- Conștientizarea, instruirea și implicarea publicului în general, a comunităților locale și a asociațiilor profesionale, în mod particular, în programe de protecție și conservare a cetaceelor
- Dezvoltarea capacităților instituționale

Planul de acțiune

1. Protecția și managementul habitatelor-cheie pentru cetacee:

1.1. identificarea și managementul durabil al habitatelor cu rol important în biologia cetaceelor:

1.1.1. stabilirea criteriilor de identificare a habitatelor-cheie pentru cetacee;

1.1.2. pregătirea de urgență a unui inventar al habitatelor-cheie, inclusiv al căilor de migrație în Marea Neagră, inventar ce va fi în mod regulat actualizat în funcție de informațiile acumulate;

1.1.3. evaluarea stării de conservare a acestor habitate în concordanță cu cerințele biologice ale cetaceelor;

1.1.4. stabilirea măsurilor de management necesare pentru asigurarea unei stări de conservare favorabilă a habitatelor cetaceelor;

1.1.5. crearea unei rețele de rezervații marine de-a lungul litoralului românesc, acoperind atât habitatele existente, cât și cele potențiale;

1.1.6. identificarea, selectarea și întocmirea documentației în vederea declarării de noi zone marine protejate pentru cetacee la litoralul românesc;

1.1.7. cooperarea cu țările vecine, respectiv cu Bulgaria și Ucraina, pentru realizarea unor zone comune protejate (eventual extinderea rezervațiilor Vama Veche - 2 Mai și Rezervației Biosferei "Delta Dunării");

1.2. desemnarea și administrarea ariilor speciale de conservare pentru cetacee;

1.2.1. identificarea zonelor ce întrunesc condițiile necesare pentru a fi desemnate ca arii speciale de conservare pentru cetacee;

1.2.2. stabilirea planurilor de management pentru aceste zone, care vor include reglementarea activităților umane cu impact, prin perioade și zone închise, promovarea unor activități umane alternative și utilizarea resurselor mult mai compatibile, restricționarea dezvoltării costiere și evitarea dezvoltării turistice intensive în aceste zone.

2. Dezvoltarea programelor de cercetare și monitorizare a stării de conservare a cetaceelor și a habitatelor acestora:

2.1. realizarea de cercetări coordonate și concertate asupra cetaceelor, având ca scop ameliorarea stării lor de conservare, în colaborare cu Comitetul Științific ACCOBAMS

2.2. monitorizarea stării de conservare a cetaceelor, a habitatelor acestora și a zonelor protejate:

2.2.1. stabilirea programelor de monitorizare pe termen lung a habitatelor critice și a zonelor special protejate;

2.2.2. utilizarea tehnicilor acustice pasive pentru monitorizarea populațiilor de cetacee;

2.2.3. stabilirea programelor de evaluare a stării, dinamicii și deplasărilor sezoniere ale populațiilor de cetacee în vederea determinării tendințelor și a răspunsului acestora la strategiile de management;

2.2.4. utilizarea unei metodologii standard pentru: prospectarea, înregistrarea datelor, telemetrie satelitară, GIS, analize genetice, observații la bord și modelare matematică;

2.2.5. standardizarea metodelor de estimare a parametrilor demografici pentru analiza dinamicii populației de cetacee;

2.2.6. dezvoltarea și aplicarea programelor de instruire privind tehnicile de monitoring și management pentru cercetătorii și managerii zonelor special protejate;

2.3. stabilirea unui program național permanent pentru capturi accidentale și eșuări:

2.3.1. stabilirea unei rețele naționale de observatori și a unui sistem eficient de raportare a capturilor accidentale;

2.3.2. stabilirea unei rețele naționale de specialiști pentru examinarea exemplarelor eșuate, moarte sau vii, carcase ce plutesc sau sunt încurcate accidental în uneltele de pescuit;

2.3.3. stabilirea unei strânse legături cu Autoritatea Navală Română și cu Poliția de Frontieră;

2.3.4. colaborarea strânsă cu comunitatea științifică, alertarea și îndrumarea ei către evenimentul localizat de către autoritatea marină națională de supraveghere menționată mai sus;

2.3.5. dezvoltarea sistemelor de colectare a datelor privind observațiile asupra capturilor accidentale, eșuări, epizootii și alte fenomene în legătură cu cetaceele;

2.3.6. stabilirea unui inventar al laboratoarelor naționale și internaționale capabile de a primi și de a face analiza eșantioanelor;

2.3.7. îmbunătățirea metodelor de investigare ale veterinarilor, anatomiștilor și patologilor locali, prin dezvoltarea capacităților existente.

3. Armonizarea politicilor economice cu legislația națională privind conservarea cetaceelor în vederea reducerii mortalității și a capturilor accidentale prin:

3.1. stabilirea unor oportunități și facilități pentru comunitățile locale de pescari și introducerea unui sistem de recompense pentru pescarii care eliberează cetaceele prinse accidental în uneltele de pescuit, fără vătămarea acestora;

3.2. impunerea obligativității ca la întocmirea studiilor de impact în vederea obținerii acordurilor sau avizelor de mediu pentru activitățile desfășurate pe mare ori pe uscat și care ar putea afecta cetaceele sau habitatele acestora din zona litoralului românesc (pescuitul, explorarea și exploatarea resurselor marine, sporturile nautice, turismul) să fie inclus și dezvoltat un capitol referitor la evaluarea impactului asupra cetaceelor și recomandarea de măsuri pentru diminuarea acestuia (pe baza datelor științifice obținute din studiile de impact se vor stabili acțiuni practice care vor privi tipurile de activități enumerate);

3.3. aplicarea reglementărilor naționale și regionale privind deversarea sau depozitarea în mare a deșeurilor, substanțelor toxice și periculoase, în conformitate cu prevederile Convenției de la București și ale altor convenții relevante;

3.4. elaborarea și aplicarea măsurilor de urgență pentru situații excepționale de nefavorabile sau periculoase (poluare, eșuări, epizootii).

4. Conștientizarea, instruirea, educarea grupurilor de interes:

4.1. dezvoltarea unui program de conștientizare a publicului:

4.1.1. derularea unor campanii mass-media și a unei campanii promoționale (centre de stradă, pliante, broșuri etc.);

4.1.2. realizarea unei campanii de informare a pescarilor, care să aibă ca scop neutralizarea atitudinii negative a acestora față de cetacee și câștigarea sprijinului lor pentru măsurile de protecție;

4.1.3. extinderea expoziției itinerante referitoare la cetaceele din Marea Neagră și echiparea acesteia cu echipament și software multimedia educaționale;

4.1.4. realizarea unui sistem de proiecție/video pentru Delfinariul Constanța, care să prezinte turiștilor și subiecte legate de ecologia, etologia și problemele de conservare a cetaceelor;

4.2. diseminarea datelor și informațiilor referitoare la cetacee:

4.2.1. elaborarea și publicarea unui catalog care să includă autoritățile naționale, centrele de cercetare și salvare, cercetătorii și organizațiile neguvernamentale interesate de cetacee;

4.2.2. elaborarea și publicarea unui catalog al zonelor naționale protejate sau gestionate și al zonelor marine cu importanță potențială pentru conservarea cetaceelor;

4.2.3. elaborarea și tipărirea de pliante și alte materiale informative, precum ghidul de identificare, pentru a fi distribuite utilizatorilor sau codul de conduită și ghidul de comportament pentru publicul vizitator al zonelor frecventate de cetacee;

4.2.4. dezvoltarea unui site web care să centralizeze informațiile pe subiecte legate de cetacee, disponibile pentru public, și care să creeze o interfață de comunicare cu acesta;

4.2.5. pregătirea unui buletin informativ subregional și/sau regional privind activitățile de conservare a cetaceelor și/sau contribuția la o publicație deja existentă și care are același scop;

4.3. programe de educație ecologică și conștientizare:

4.3.1. realizarea unui curriculum și a materialelor suport de educație privind starea de conservare a Mării Negre și a cetaceelor, ca suport tehnic pentru profesorii de biologie, geografie etc., care au inițiativa de a realiza "programe școlare la decizia școlii";

4.3.2. realizarea de campanii printre pescari în scopul de a-i determina să elibereze cetaceele capturate accidental și să participe la rețeaua de informații privind cetaceele (raportarea observărilor, a eșuărilor, participarea la programele de monitorizare etc.);

4.3.3. realizarea de campanii pentru pescari și populația locală pentru a facilita implementarea legislației ce interzice capturarea și comercializarea/utilizarea tuturor produselor derivate din cetacee, precum și reducerea mutilării și uciderii din ignoranță și/sau intenționat;

4.3.4. educarea/instruirea pescarilor pentru utilizarea corectă a tehnicilor de manipulare, eliberare și înregistrare a capturilor accidentale de cetacee.

5. Coordonare și finanțare:

5.1. coordonarea implementării Planului de acțiune va fi asigurată de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor;

5.2. coordonarea activităților de cercetare și monitorizare a stării de conservare a cetaceelor și a habitatelor acestora va fi asigurată de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină "Grigore Antipa" Constanța;

5.3. suportul financiar corespunzător va fi asigurat în principal prin programe externe de finanțare, Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor asigurând doar partea de cofinanțare ce revine prin participarea la aceste proiecte și programe.

ANEXA 2

AUTORITĂȚILE

cu responsabilități în aplicarea Planului de acțiune privind conservarea cetaceelor din apele românești ale Mării Negre

Autoritățile naționale și locale:

- autoritatea publică centrală de mediu (Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor);
- autoritatea publică centrală care răspunde de piscicultură;
- Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării";
- agențiile de protecția mediului Constanța și Tulcea;
- Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicol;
- Inspekția Piscicolă;
- Autoritatea Navală Română;
- Poliția de Frontieră;
- Compania Națională "Apele Române" - filiala Dobrogea Litoral;
- consiliile județene.

Comunitatea științifică:

- Academia Română și institutele aflate în coordonarea acesteia;
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină "Grigore Antipa" Constanța;
- Universitatea "Ovidius" Constanța;
- Universitatea "Dunărea de Jos" Galați;
- Muzeul de Științe ale Naturii "Grigore Antipa", București;
- Complexul Muzeal de Științe ale Naturii Constanța.

Comunitatea pescărească:

- asociațiile locale de producători;
- societăți comerciale cu statut pescăresc la Marea Neagră.

Organizații neguvernamentale:

- mass-media locală și națională;
- sistemul școlar;
- direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor Tulcea și Constanța.
